

Rapportage JeugdzorgPlus

Expertiseteam
Complexe Zorg

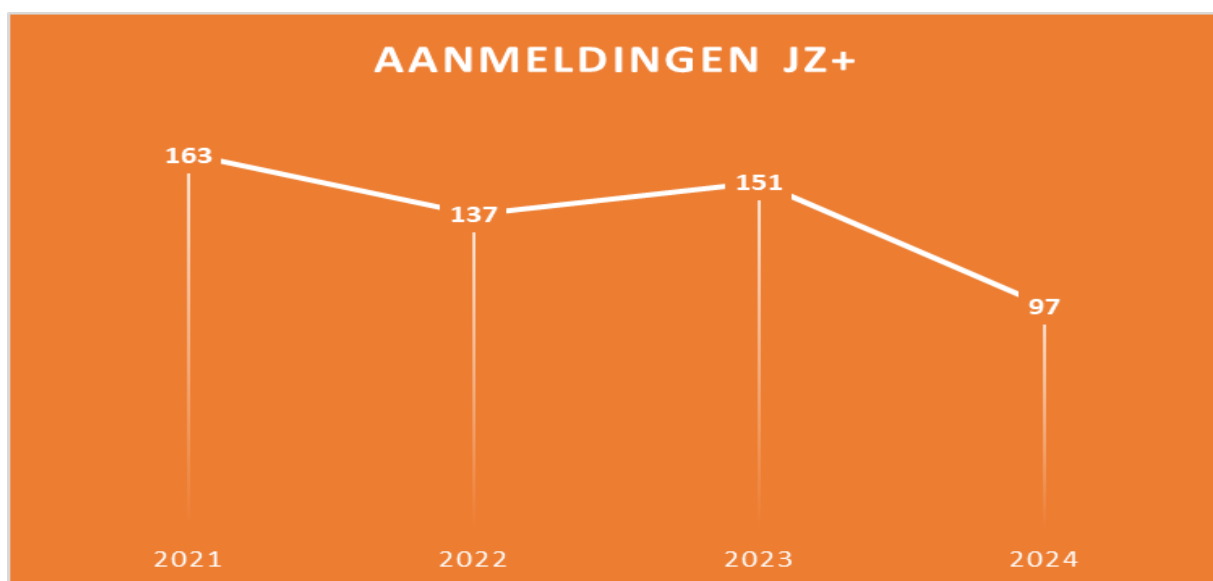
Jeugdbescherming west

Net als in eerdere verslaglegging vanuit de coördinatie JeugdzorgPlus, wordt in dit schrijven aandacht besteed aan de start met hybride werken, de ombouw van de JeugdzorgPlus, de druk op plaatsingen en de capaciteit.

Elders in het halfjaarverslag zijn de cijfers van de coördinatie van de JeugdzorgPlus te vinden. Per regio en/of gemeente vindt u onder de knop 'cijfers JeugdzorgPlus' een uiteenzetting. Dit inclusief de differenties en splitsing in jongens en meisjes, alsook de verblijfsituatie van waaruit de jeugdige geplaatst is in de JeugdzorgPlus.

Er zijn vijf verschillende regio's in Nederland waar het de JeugdzorgPlus betreft. Binnen deze vijf regio's heeft iedere gecertificeerde instelling (GI) een aanmeld- en coördinatiepunt. Voor de coördinatie vanuit het Expertiseteam Complexe Zorg geldt dat we niet alleen de aanvragen vanuit Jeugdbescherming west coördineren, maar ook de aanvragen vanuit de gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming. Dit doen we voor heel regio Zuidwest (Zuid-Holland) met uitzondering van de regio Rotterdam-Rijnmond. De cijfers die we presenteren zijn dan ook alleen gebaseerd op dit gebied. De cijfers vanuit de gehele regio Zuidwest zijn te vinden in de rapportage van de Plaatsingscoördinatie Zuidwest.

[expertiseteam](#)

Onze cijfers laten een uniek beeld zien. Voor het eerst in jaren zijn er in 2024 minder dan honderd aanmeldingen gedaan. In kwartaal één hebben we 27 jongeren aangemeld, in twee 22, in drie 33 en in het laatste kwartaal 15. Dit maakt over 2024 een totaal van aanmeldingen van 97 jongeren. Dit is een significante daling als we kijken naar de aanmeldingen van de afgelopen vier jaar. Dan zien we een aantal van 163 aangemelde jongeren in 2021, 137 in 2022, 151 in 2023 en 97 in 2024.

Zoals reeds in eerdere rapportage aangekaart, is de vraag naar verblijf in de JeugdzorgPlus niet direct afgenomen. De capaciteit is echter wel afgenomen door verkleining van de groepen en sluiting van afdelingen. Daarmee is er expertise in het zorglandschap verdwenen. Het is logisch dat er dan uiteindelijk ook minder kinderen worden aangemeld, omdat passende hulp binnen de JeugdzorgPlus niet voorhanden is. Enkele keren is er in het afgelopen jaar sprake geweest van een wachtlijst. Ook is het meerdere keren gebeurd dat er een spoedmachtiging werd uitgesproken en de jongere tijdens de behandeling ter zitting (dus ongeveer twee weken later) nog steeds niet verbleef in de JeugdzorgPlus omdat er geen plek was. Er heeft zich een situatie voorgedaan waarbij na bemiddeling door de gemeente, een jongere met een mentor enkele dagen in een hotel verbleef tot er plek was. Ook zien we dat door gebrek aan capaciteit, het langer duurt voordat een aanmelding beoordeeld wordt door de zorgaanbieder voor JeugdzorgPlus. Dit kan leiden tot onrust bij de betrokken gezinsleden omdat het belangrijk is dat ze weten waar ze aan toe zijn. En vaak is de situatie al verre van rustig in situaties als deze.

expertiseteam

Vanaf 1 januari 2024 kan de invulling van de machtiging voor verblijf in een groep voor JeugdzorgPlus in meerdere vormen, oftewel hybride, worden vormgegeven. Een grote verandering in de gesloten jeugdzorg. Jongeren blijven in dezelfde groep, ook als ze zich dermate ontwikkeld hebben dat het gebruik van vrijheidsbeperkende maatregelen niet meer nodig is. De mate waarin vrijheidsbeperkende maatregelen worden toegepast is bepalend voor de uitvoering van de machtiging. Per jongere en per fase wordt afgesproken welke maatregelen en behandeling nodig zijn en de machtiging volgt hier op. Als een jongere toe is aan een volgende fase, hoeft hij/zij niet te verhuizen naar een andere groep en kan hij/zij binnen de vertrouwde omgeving blijven wonen.

Dit betekent dat de groepen zowel verblijf in een gesloten kader als in een open kader moeten kunnen bieden. Dit vraagt om flinke veranderingen in de werkwijze én op facilitair gebied. Immers een deur is op slot of niet. Dit heeft zeker bij aanvang voor de nodige problemen gezorgd.

Discussiepunt: de jeugdige wil naar buiten maar de deur zit op slot. Is dit gesloten jeugdzorg? Niet als de deur open gaat en de jeugdige naar buiten kan gaan als hij of zij daar om vraagt.

Behalve over de praktische vraagstukken is er ook over veranderingen in de procedure van aanmeldingen, het karakter van de groepen en de invulling van de machtiging de nodige onduidelijkheid geweest. En misschien is die er nog steeds wel. De Plaatsingscoördinatie Zuidwest (PCZW) is vanuit het bovenregionaal overleg gevraagd om hiervoor een protocol te schrijven. Dat is gedaan en kort samengevat zijn er drie vormen van hybride plaatsingen.

- De eerste is de *hybride plus variant*, waarbij er de mogelijkheid is om een jongere alle bij wet toegestane vrijheidsbeperkende maatregelen op te leggen.

- Dan is er de hybride variant waarbij de jongere met een voorwaardelijke machtiging in de groep verblijft. Er zijn gezamenlijk gemaakte afspraken over de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen, ofwel de voorwaarden, waarmee ook de jongere zelf instemt.
- Als laatste is er de *hybride licht* variant, waarbij de jongere met een geschorste machtiging of vanuit een schorsing uit de justitiële jeugdinrichting binnen de JeugdzorgPlus verblijft. In het geval van de hybride licht variant is het inzetten van vrijheidsbeperkende maatregelen niet toegestaan.

De laatste twee varianten zorgen in de praktijk tot heden voor onduidelijkheid. We zien bij de reguliere hybride vorm dat de aanvraag van een voorwaardelijke machtiging moeizaam van de grond komt. We zien dat plaatsingsproblematiek tot een afwijzing kan leiden of dat geadviseerd wordt om aan te melden bij een andere aanbieder voor JeugdzorgPlus. Ook zien we tot op heden dat het als lastig ervaren wordt als de zorgaanbieder voorafgaand aan de opname een gesprek wil voeren met het netwerk en de aanvrager. Veelal wordt er geadviseerd en gekozen voor de reguliere machtiging gesloten jeugdzorg, de hybride plus variant.

De verandering naar de lichte hybride variant leidt ook tot discussie omdat daar onduidelijkheid in ligt. Wanneer kan een jongere naar een de lichte variant? Dient er wel of geen perspectief te zijn voordat een jongere over kan? En ook de duur van de periode in de lichte variant lijkt per instelling en jongere te wisselen.

Onduidelijkheid is niet goed voor een zware vorm van jeugdzorg voor de meest kwetsbare jongeren.

expertiseteam

In de beweging naar nul zien we hoog specialistische groepen verdwijnen. Als we een beetje over de rand van 2024 naar 2025 kijken dan zien we dat i-HUB de locatie Harreveld gaat sluiten. Daarmee wordt ook afscheid genomen van het specialistische aanbod dat daar is voor jongeren met ernstige forensische problematiek, jongeren met ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag en jongeren die niet in een groep kunnen functioneren.

Tot april 2025 is dit aanbod nog beschikbaar, daarna niet meer. Dit is een zorgelijke ontwikkeling, te meer omdat er nu al aanmeldingen zijn voor kinderen van wie de problematiek als te complex wordt ingeschat voor verblijf in de andere locaties voor JeugdzorgPlus. De vraag is hoe machtigingen van de kinderrechter ten uitvoer gebracht kunnen worden bij gebrek aan capaciteit en specialisme. De druk op het Noorderpark en op Schakenbosch zal toenemen. En die druk is al groot...

expertiseteam

We zien in onze rol als coördinatie ook een mogelijkheid tot ontwikkeling. De vragen voor consult en bemiddeling die dagelijks gesteld worden, hebben over het algemeen een spoedkarakter.

Of iedere spoedplaatsing/-aanvraag ook een spoed is, laten we even liggen.

Bij een spoedaanmelding bepalen de zorgen van de dag de realiteit. Perspectief over dat wat nodig is na het verblijf in de JeugdzorgPlus ontbreekt. Een duidelijke opdracht aan de

JeugdzorgPlus, behalve het veilig stellen van het kind, ontbreekt ook vaak. Verklarende analyses (VA) zijn binnen het zorgland van Zuid-Holland nog niet gangbaar en deze zijn dan ook meestal niet beschikbaar.

Dit kunnen we als coördinatie niet veranderen. Wat we wel doen, is adviseren en helpen met een aanmelding bij de Regionale Expert Tafels. De coördinatie gesloten jeugdzorg is onderdeel van het Expertiseteam Complexe Zorg met een tafel in Holland Rijnland, Midden-Holland en Haaglanden. Voor verblijfsvragen is er in Haaglanden ook de zorglogistiek. Bij iedere aanmelding geven we een aanmelding bij één van deze tafels in overweging. Dit zodat er direct na aanvang van de gesloten plaatsing, meegedacht kan worden over perspectief na en doel tijdens de behandeling in de JeugdzorgPlus.

Dit heeft een dubbel effect, daar de JeugdzorgPlus instellingen aanwezig zijn bij zowel de verschillende tafels als bij zorglogistiek. De realiteit schommelt tussen wens en staande praktijk. We adviseren en dringen aan op een aanmelding. Het is uiteindelijk aan de aanvrager van de machtiging om de aanmelding ook te doen.